

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»

Кафедра менеджменту, маркетингу та публічного адміністрування

РОБОЧА ПРОГРАМА (СИЛАБУС)

навчальної дисципліни

ГРОШІ І КРЕДИТ

на 2025/2026 навчальний рік

1. Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	075 Маркетинг
Освітня програма	Діджитал маркетинг
Статус дисципліни	Обов'язкова
Форма здобуття освіти	Очна
Рік підготовки, семестр	2 рік / 3 семестр
Обсяг дисципліни (кредити ЄКТС/загальна кількість годин)	3 / 90
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Модульний контроль
Мова викладання	Українська
Розміщення курсу	Google classroom

2. Інформація про викладача

1. Викладач: *Остропольська Євгенія Василівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту, маркетингу та публічного адміністрування.*

Графік роботи: за розкладом

2. Віртуальний офіс: E-mail: y.ostropolska@istu.edu.ua, посилання на вебінар Google Meet в Google classroom, графік консультацій: середа з 17.00 до 18.00.

Більше інформації про викладача можна знайти на сторінці [кафедри](#) офіційного сайту Університету.

3. Анотація навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: формування у здобувачів освіти теоретичних знань щодо сутності грошей, їх ролі в економіці, функціонування грошового обігу, грошової та кредитної систем, а також набуття практичних навичок аналізу грошово-кредитних процесів та оцінювання їх впливу на розвиток економіки.

Завдання навчальної дисципліни:

- **ознайомлення студентів з базовими знаннями:**
 - сутності, функцій та ролі грошей і кредиту;
 - механізму функціонування грошової системи в ринковій економіці;
 - закономірностей функціонування валютного ринку, валютної системи, грошового ринку;
 - ролі, специфіки та практики використання грошово-кредитної політики центрального

банку, напрямів діяльності банків та небанківських фінансових інститутів щодо грошово-кредитного обслуговування суб'єктів господарювання та населення в Україні.

● **формування умінь:**

–здійснювати порівняльний аналіз існуючих теоретичних концепцій та теорій грошей та кредиту;

–об'єктивно оцінювати економічні процеси, які відбуваються в суспільстві;

–аналізувати стан та перспективи розвитку системи фінансового посередництва;

–оцінювати вплив грошово-кредитної сфери на соціально-економічні процеси;

–аналізувати процеси, що відбуваються на грошово-кредитному ринку, у тому числі щодо грошово-кредитної політики центрбанку;

–використовувати отримані знання у практичній діяльності, зокрема фаховій, а також при здійсненні наукових досліджень.

● **розвиток у здобувачів таких комунікативних навичок:**

- командної роботи при колективному обговоренні проблемних ситуацій та комплексних завдань;

- обґрунтування вибору методу розв'язування спеціалізованих задач та правильності отриманого розв'язку, на основі знання теоретичних засад та практичної підготовки

- конструктивного сприйняття та аналізу критичних зауважень до виконаних завдань та наданих відповідей на запитання.

● **формування здатності застосовувати знання та навички самостійно та відповідально:**

формування здатності самостійно аналізувати монетарні процеси та явища, критично оцінювати стан грошово-кредитної сфери, обґрунтовувати власну позицію щодо ефективності монетарної політики та функціонування фінансових інститутів на основі комплексного дослідження статистичних даних, теоретичних концепцій та практичного досвіду, а також нести відповідальність за якість проведеного аналізу та сформульовані висновки і рекомендації.

Внесок навчальної дисципліни у формування програмних компетентностей та досягнення програмних результатів навчання

Навчальна дисципліна робить внесок у формування таких компетентностей та досягнення таких результатів навчання, передбачених освітньою програмою:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК5. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 12. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Фахові компетентності (ФК):

ФК 13. Здатність планування і провадження ефективної маркетингової діяльності ринкового суб'єкта в кросфункціональному розрізі.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 2. Аналізувати і прогнозувати ринкові явища та процеси на основі застосування фундаментальних принципів, теоретичних знань і прикладних навичок здійснення маркетингової діяльності.

ПРН 4. Збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та маркетингові показники, обґрунтовувати управлінські рішення на основі використання необхідного аналітичного й методичного інструментарію.

ПРН 10. Пояснювати інформацію, ідеї, проблеми та альтернативні варіанти прийняття управлінських рішень фахівцям і нефахівцям у сфері маркетингу, представникам різних структурних підрозділів ринкового суб'єкта.

ПРН11. Демонструвати вміння застосовувати міждисциплінарний підхід та здійснювати маркетингові функції ринкового суб'єкта.

ПРН12. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

Пререквізити: передумовою для вивчення дисципліни є успішне засвоєння компетентностей з економічної теорії, макроекономіки та мікроекономіки.

Рекомендовані навчальні матеріали та ресурси

Нормативно-правові:

1. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07 груд. 2000 р. № 2121-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1533-14#Text>

2. Про Національний банк України : Закон України від 20 трав. 1999 р. № 679-XIV. Верховна Рада України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>

3. Про валюту і валютні операції : Закон України від 21 черв. 2018 р. № 2473-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>

4. Про затвердження змін до Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні: Постанова Національного банку України від 12 лют. 2018 р. № 37. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0037500-19>

5. Про затвердження змін до Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні від 08 жовт. 2015 р. № 683. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0683500-15#Text>

6. Про затвердження Положення про випуск електронних грошей та здійснення платіжних операцій з ними: Постанова Правління НБУ від 29 верес. 2022 р. № 210. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0210500-22#Text>

Основні:

7. Іванчук Н. В. Гроші і кредит : навч. посіб. Острого: Видавництво Національного університету «Острозька академія». 2024. 332 с.

8. Волкова В. В., Волкова Н. І. Гроші і кредит: навч. посіб. Вінниця : ДонНУ імені Василя Стуса. 2022. 300 с.

9. Стеценко С. П., Титок В. В., Лисиця Н. В. Гроші та кредит : навч. посіб. Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. Київ : КНУБА. 2024. 227 с.

10. Історія українських грошей. Державна казначейська служба України : вебсайт. URL : <https://www.treasury.gov.ua/ua/news/istoriya-ukrainskikh-groshey>

11. Суздалева О. С. Гроші та кредит: електронний навч. посіб. Київ: 2024. URL : https://repository.mu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/6038/2/suzdaleva_groshe_i_ta_kredit.pdf

12. Ярошевич Н. Б. Фінанси, гроші та кредит : підруч. Львів : «Новий Світ- 2000». 2025. 414 с.

Додаткові:

13. Дзюблюк О. В. Основні тенденції і перспективи готівкового грошового обігу в епоху цифровізації економіки і банківської справи. *Банківська справа*. 2021. № 2. С. 3– 27.

14. Коць О. О., Ільчук П. Г. Монетарна політика : навч. посіб. Львів : Новий Світ. 2023. 164 с.

15. Монетарні важелі стимулювання розвитку економіки України: глобальні виміри та національні інтереси : монографія : за ред. д-ра екон. наук, проф. О. В. Дзюблюка. Тернопіль : Осадца Ю. В., 2022. 300 с.

16. Мокуєнко Т. В., Прийдак Т. Б., Ліпський Р. В. Електронні гроші: сутність, класифікація та облікове відображення. URL : <http://www.economy.nayka.com.ua>

17. Світлична В. Ю. Гроші і кредит : підруч. Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва імені О. М. Бекетова Харків : ХНУМГ імені О. М. Бекетова. 2024. 191 с.

18. Тріпак М. М., Гарбарець І. А., Тимків А. О. Практикум «Гроші і кредит» для здобувачів фахової передвищої та вищої освіти. Кам'янець-Подільський. 2023. 139 с.

19. Battilossi, Stefano. Handbook of the History of Money and Currency. Singapore: Springer Nature Singapore Pte Ltd. 2021. 1094 p.

Інформаційні ресурси:

20. Офіційний сервер Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua> – нормативні документи, які регламентують сучасний бізнес в Україні.

21. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>

22. Офіційна сторінка Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua> – офіційні курси валют, політика держави у фінансовому секторі економіки.

23. Офіційне видання державної фіскальної служби України журнал «Вісник». URL: <http://www.visnuk.com.ua>

24. Портал підприємців України. URL: <http://www.chp.com.ua>

25. Путівник у світі бізнес-фінансів. URL: <http://www.prostobiz.ua>

4. Організація вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Форми занять (найменування, кількість годин)	Форми контролю	Максимальна кількість балів
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРІЯ ГРОШЕЙ			
Тема 1. Походження, сутність і функції грошей			
	<i>Лекція - 1 год.</i>		-
	<i>Самостійна робота – 7 год</i>	<i>Див. примітку</i>	-
Тема 2. Історія розвитку та сучасний стан теорії грошей			
	<i>Лекція - 1 год.</i>		-
	<i>Практичне заняття – 2 год.</i>	<i>Перевірка домашнього індивідуального завдання</i>	10
	<i>Самостійна робота – 7 год</i>	<i>Див. примітку</i>	-
Тема 3. Грошовий оборот і грошові потоки			
	<i>Лекція - 2 год.</i>		-
	<i>Практичне заняття – 2 год.</i>	<i>Перевірка домашнього індивідуального завдання</i>	10
	<i>Самостійна робота – 7 год</i>	<i>Див. примітку</i>	-
Тема 4. Грошовий ринок			
	<i>Лекція - 2 год.</i>		-
	<i>Практичне заняття – 2 год.</i>	<i>Перевірка домашнього індивідуального завдання</i>	8
	<i>Самостійна робота – 7 год</i>	<i>Див. примітку</i>	-
Тема 5. Грошові системи і грошово-кредитна політика			
	<i>Лекція - 2 год.</i>		-
	<i>Практичне заняття – 2 год.</i>	<i>Перевірка домашнього індивідуального завдання</i>	8
	<i>Самостійна робота – 5 год</i>	<i>Див. примітку</i>	-
Тема 6. Інфляція та грошові реформи			
	<i>Лекція - 2 год.</i>		-

	Практичне заняття – 2 год.	Перевірка домашнього індивідуального завдання	8
	Самостійна робота – 5 год	Див. примітку	-
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ТЕОРІЯ ГРОШЕЙ			
Тема 7. Місце кредиту у ринковій економіці			
	Лекція - 2 год.		-
	Практичне заняття – 2 год.	Перевірка домашнього індивідуального завдання	8
	Самостійна робота – 5 год	Див. примітку	-
Тема 8. Кредитна система			
	Лекція - 2 год.		-
	Практичне заняття – 2 год.	Перевірка домашнього індивідуального завдання	8
	Самостійна робота – 5 год	Див. примітку	-
Тема 9. Центральний та комерційні банки			
	Лекція - 1 год.	у	-
	Самостійна робота – 5 год	Див. примітку	-
Тема 10. Міжнародні валютні відносини			
	Лекція - 1 год.		-
	Самостійна робота – 5 год	Див. примітку	-
Разом поточна робота			60
Модульний контроль – 2 год.		Комп'ютерне тестування	40
Разом за кредитним модулем			100

*Примітка. Питання та завдання за матеріалом, винесеним на самостійне опрацювання, включені до індивідуальних завдань та тестів модульного контролю.

5. Політика навчальної дисципліни

5.1. Політика щодо відвідування занять

- аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно з розкладом, який розміщений на офіційному сайті Університету (ознайомитись за посиланням [Розклад](#));
- права, обов'язки та основні правила поведінки здобувачів освіти протягом навчання в Університеті регламентується [Правилами внутрішнього розпорядку для здобувачів вищої та фахової передвищої освіти ЗВО «МНТУ»](#).

5.2. Політика оцінювання навчальних досягнень здобувачів

- система, шкали та порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів наведені у [Положенні про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Закладі вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»](#);

● критерії оцінювання.

Критерії оцінювання індивідуальних практичних завдань:

Програмою передбачено виконання практичних індивідуальних завдань з навчальної дисципліни з максимально можливою кількістю балів 8 (10) за кожне. Критерії оцінювання кожного завдання подані у таблиці

Етапи розв'язування завдання	Кількість балів		
	Правильно, ефективно, 3 бали	Правильно, не ефективно, 2 бали	Неправильно чи не обрано, 0 балів
Вибір та обґрунтування методики (методу, технології, способу)	Правильно, ефективно, 3 бали	Правильно, не ефективно, 2 бали	Неправильно чи не обрано, 0 балів
Виконання завдання	Без помилок, 2 (4) бали	Незначні помилки, 1 (1-3) бали	Значні помилки, відсутність, 0 балів
Результат	Правильний, 2 бали	Неточний, 1 бал	Неправильний чи відсутній, 0 балів
Діагностика (перевірка результату)	Правильна, 1 бал	Неточна, 0,5 балів	Неправильна чи відсутня, 0 балів

Критерії оцінювання тестових завдань.

Кожне тестове завдання складається з кількох тестів, що оцінюються визначеною кількістю балів. Якщо тест виконаний правильно, то здобувач отримує цю кількість балів, якщо неправильно, то нуль балів.

- визначені силабусом навчальні завдання є обов'язковими для виконання здобувачами освіти. Розподіл балів за окремі завдання вказаний у розділі 5 «Організація вивчення навчальної дисципліни»;
- здобувач може набрати додаткові бали шляхом підготовки тез на наукову студентську конференцію та участі у ній. Максимальна кількість додаткових балів 10;
- максимальна кількість балів за поточну роботу упродовж кредитного модуля становить 60 балів, мінімальна кількість балів для допуску до підсумкового оцінювання кредитного модуля становить 30 балів; максимальна кількість балів за підсумкове оцінювання модульного контролю становить 40 балів;
- можуть бути визнані та зараховані (повністю чи частково) у межах навчальної дисципліни результати навчання, досягнуті здобувачем поза навчальними заняттями в ЗВО «МНТУ» через формальну освіту (на основі додатку до диплому чи академічної довідки), що регулюється [Положенням про організацію освітнього процесу](#), або неформальну, інформальну освіту (через процедуру визнання, яка регулюється [Порядком визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та інформальної освіти](#)).

5.3. Політика щодо дедлайнів та перескладання

- усі передбачені програмою завдання мають бути виконані у встановлені викладачем терміни;
- робота, яка здається здобувачем менше ніж за п'ять робочих днів до модульного контролю без поважних причин, не перевіряється викладачем;
- здобувачу, який не здав роботу у встановлені терміни з поважних причин, надається можливість здати її після встановленого терміну за погодженням із викладачем;
- ліквідація академічної заборгованості відбувається у встановлені графіком освітнього процесу терміни та у порядку, передбаченому у [Положенні про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Закладі вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»](#).

5.4. Політика дотримання принципів академічної етики та доброчесності

- здобувачі мають дотримуватись принципів академічної етики та доброчесності наведених у [Кодексі академічної етики](#) та [Положенні про академічну доброчесність здобувачів освіти та науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників Закладу вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»](#).
- порушення принципів академічної доброчесності тягне за собою цивільно-правову та

дисциплінарну відповідальність, передбачену чинним законодавством та наведеним вище положенням;

- Університет визнає важливість різноманітності студентського контингенту і прагне до створення комфортного інклюзивного та справедливого середовища для навчання різних категорій здобувачів. Будь-яка поведінка (включно з переслідуваннями, сексуальними домаганнями, дискримінацією, розпалюванням ворожнечі), яка загрожує цій атмосфері, не допускається. Інформація про прояви такої поведінки учасниками освітнього процесу під час занять має бути негайно доведена до викладача навчальної дисципліни чи адміністрації Університету.

5.5. Політика оскарження результатів підсумкового контролю

Порядок оскарження результатів підсумкового контролю (кредитний модуль чи атестація) регулюється розділом 6 [Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Закладі вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»](#).

5.6. Політика комунікацій

Комунікації з викладачем:

- усі обов'язкові для виконання завдання з навчальної дисципліни, рекомендації до їх виконання, максимальна кількість балів та дедлайни викладені у розділі «Завдання» відповідного навчального курсу у Classroom;
- усі важливі повідомлення для здобувачів викладач розміщує у розділі «Стрічка» відповідного навчального курсу у Classroom;
- усі виконані завдання здобувач повинен завантажувати для перевірки до навчального курсу у Classroom;
- викладач перевіряє виконане здобувачем завдання протягом наступних трьох робочих днів після завантаження роботи та виставляє отриману оцінку до електронного журналу навчального курсу у Classroom;
- при проведенні заняття у форматі відеоконференцій камери здобувачів мають бути ввімкнені протягом усього заняття;
- індивідуальні консультації викладач надає здобувачам офлайн у приміщенні та за графіком, визначеними у силабусі, або онлайн у віртуальному офісі за визначеним графіком.

Комунікації в групі

Викладач заохочує дискусії із спірних питань та проблем, що розглядаються у межах навчальної дисципліни, висловлювання власної точки зору здобувачів на предмет їх вирішення. Обговорення та дискусії мають вестись у обстановці поваги до іншої точки зору, шанобливого ставлення до думок опонентів. Критика має бути конструктивною та обґрунтованою.

Силабус навчальної дисципліни складений кандидатом економічних наук, доцентом, доцентом кафедри менеджменту, маркетингу та публічного адміністрування Євгенією ОСТРОПОЛЬСЬКОЮ.

«Погоджено»

Гарант освітньої програми доктор економічних наук, професор Оксана КАРПЕНКО

(підпис)

Ухвалено рішенням кафедри менеджменту, маркетингу та публічного адміністрування (протокол №1 від 29.08.2025)

Завідувач кафедри менеджменту, маркетингу та публічного адміністрування, доктор економічних наук, професор Ростислав ТУЛЬЧИНСЬКИЙ

(підпис)